

Politika odgovornega investiranja

Maribor, 20. avgust 2024

Kazalo

1. Namen in področje uporabe	3
2. Vključevanje vidikov trajnosti (ESG) v proces upravljanja	5
3. Izključitve	7
3.1 ESG Osnovna strategija	8
3.2 ESG strategija +.....	9
3.3 ESG strategija Infond Družbeno odgovorni	11
3.4 Izjeme	11
3.5 Implementacija.....	12
4. ESG Ocene	13
4.1 Corporate Sustainability Rating (Podjetja)	14
4.2 Sovereign Sustainability Rating (SSR).....	15
5 Politika sodelovanja	16
6 Dobra praksa upravljanja	16
7 Upoštevanje glavnih škodljivih vplivov	17
7.1 Opis politik za ugotavljanje in prednostno razvrščanje glavnih škodljivih vplivov	19
8 EU Taksonomija	22
9 Trajnostna naložba v skladu z uredbo SFDR	23
10 Skladi, ki spodbujajo okoljske ali socialne značilnosti (8.člen SFDR)	24
10.1 Infond Družbeno odgovorni	24
10.2 Ostali skladi, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti	25
10.3 Spremljanje kriterijev trajnosti skozi proces upravljanja.....	27
11 Transparentno poročanje (Razkritja):	27
12 Prehodne in končne določbe	27
13 PRILOGA 1: Sporna področja in prag za znatni del prihodkov	28
13.1 Sporna področja – ESG osnovna (vsi podskladi)	28
13.2 Sporna področja – ESG strategija + (8. člen)	29
13.3 Sporna področja – Infond Družbeno odgovorni.....	30
14 PRILOGA 2: Metodologija dobra praksa upravljanja	31
14.1 Namen	31
14.2 Ocena prakse dobrega upravljanja	31
14.3 Opis posameznih komponent ocene upravljanja.....	32

1. Namen in področje uporabe

Poslanstvo Save Infond (v nadaljevanju Družba) je s strokovnim upravljanjem premoženja zagotavljati donosno in varno naložbo svojim vlagateljem ter jim omogočiti dosegati svoje finančne cilje. Vsebina te politike se upošteva pri upravljanju posameznih podskladov krovnega sklada Družbe.

Upoštevanje okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov (ESG¹) v procesu upravljanja podskladov po našem mnenju pripomore k doseganju tega cilja. Družba verjame v moč in potencial trajnostnega investiranja, ki poudarja konkurenčne prednosti podjetij, ki vlagajo v lastne zmogljivosti, ljudi in skupnost. Jedro tega prepričanja je, da podjetja z boljšo poslovno etiko, spoštovanjem človekovega dostojanstva in odgovornostjo do okolja dolgoročno ustvarjajo večjo gospodarsko vrednost.

Integracija ESG dejavnikov igra pomembno vlogo pri aktivnem upravljanju naložb podskladov, kar omogoča odkrivanje potencialnih priložnosti in tudi tveganj.

Namen Politike odgovornega investiranja (v nadaljevanju: politika) je učinkovito nasloviti trajnostna tveganja, ki se nanašajo na vprašanja okolja, družbe in upravljanja. Poleg tega ta politika odraža, kako družba uresničuje trajnostno investiranje, vključno s tem, kako vpliva na glavne škodljive vplive njenih investicijskih odločitev.

Pristop temelji na naslednjih stebrih:

- izključitve podjetij iz spornih dejavnosti,
- ESG ocene,
- dobra praksa upravljanja,
- upoštevanje glavnih škodljivih vplivov,
- politika sodelovanja.

Prav tako je namen politike zagotoviti skladnost družbe z veljavnimi zakoni in predpisi s področja trajnostnosti, kot so Uredba (EU) 2019/2088 o razkritjih, povezanih s trajnostjo, v sektorju finančnih storitev (v nadaljevanju: uredba SFDR) ter drugi EU in nacionalni predpisi, ter uskladiti s Trajnostno naložbeno politiko Zavarovalne skupine Sava.

Politika razkriva tudi pogled Save Infond na:

- EU Taksonomijo,
- trajnostno naložbo v skladu z Uredbo SFDR.

Politika razkriva tudi zaveze skladov, ki v skladu z uredbo SFDR spadajo pod 8. člen.

¹ ESG je mednarodna kratica, ki se uporablja v povezavi s trajnostnimi dejavniki, in pomeni: E – Environmental (okoljski), S – Social (družbeni) in G – Governance (upravljavski) dejavnik.

Trajnostni pristopi na skladih Save Infond

Družba loči med vpeljavo ESG dejavnikov med posameznimi podskladi. Gre za tri nivoje integracije, ki segajo od osnovnega pristopa do najbolj ambicioznega. Razlog nivojskega pristopa je posledica naložbenih politik posameznih podskladov, kjer vedno ni mogoče zagotoviti izvajanje strategije sklada ob upoštevanju določenih ESG pristopov oz. za posamezne segmente finančnih naložb še ni dovolj razpoložljivih podatkov.

Tabela 1: Pregled pristopov trajnostnega investiranja na posameznih podskladih

Trajnostni pristop	Podsklad
ESG Osnovna	Vsi podskladi Krovnega sklada
ESG Strategija +	Infond Globalni delniški Infond Razviti trgi Infond Evropa Infond ZDA Infond Zdravstvo Infond Tehnologija Infond Globalni uravnoreženi Infond Globalni defenzivni Infond Obvezniški – EUR Infond Kratkoročne obveznice – EUR Infond Select
ESG Strategija Družbeno odgovorni	Infond Družbeno odgovorni

2. Vključevanje vidikov trajnosti (ESG) v proces upravljanja

V času, ko trajnostni vidiki postajajo standardni del odločitev o investiranju, je upoštevanje ESG dejavnikov način, kako ne le čim bolj zmanjšati investicijsko tveganje, ampak tudi uskladiti sredstva skladov s cilji naših vlagateljev in etičnimi motivacijami.

Upoštevanje trajnostnih tveganj

Razumevanje, kako tveganja trajnosti ali tveganja, ki izhajajo iz okoljskega, socialnega ali upravljskega delovanja podjetja, ki bi lahko povzročila pomemben negativen vpliv na dolgoročno donosnost, je ključno pri tem. Trajnostna tveganja, ki jih družba upošteva, vključujejo naslednje:

- **Okoljska tveganja:** Tveganja, s katerimi se podjetje lahko sooča kot posledico svojega prispevka k degradaciji naravnega okolja in/ali izčrpanju naravnih virov ali prevelikega zanašanja nanje.
- **Tveganja podnebnih sprememb:**
 - **Fizično tveganje:** Tveganja, s katerimi se podjetje sooča kot posledico fizičnih vplivov podnebnih sprememb. To vključuje izpostavljenost podjetja tako v njegovih neposrednih operacijah kot tudi v dobavnih verigah, tako akutna tveganja, ki izhajajo iz ekstremnih vremenskih dogodkov, kot kronična tveganja zaradi sprememb dolgoročnega vremena, naraščajočih morskih gladin in/ali izgube biotske raznovrstnosti.
 - **Tveganje tranzicije:** Tveganja tranzicije so povezana s preходом v nizkoogljično gospodarstvo. To so lahko naraščajoči stroški zaradi političnih, regulativnih ali tehnoloških dejavnikov ali spremembe, ki jih določajo trg in so posledica spreminjajočega se mnenja investorjev/potrošnikov.
- **Družbena tveganja:** Družbena tveganja izhajajo iz slabih praks znotraj dobavnih verig podjetja, zlasti glede slabih standardov dela in kršitev človekovih pravic pa tudi iz neposrednih dejavnosti podjetja, kot so obravnava/zavarovanje lastnih zaposlenih, varstvo podatkov in spodbujanje raznolikosti.
- **Tveganja upravljanja:** Slaba korporativna uprava v podjetju lahko generira tveganja zaradi neupoštevanja pravic manjšinskih delničarjev, neučinkovitih politik izplačil izvršnim direktorjem, pomanjkanja vključevanja deležnikov, etičnih neuspehov v poslovanju ali pomanjkljivih nadzornih ukrepov nad upravljanjem podjetja.

Zmanjšanje negativnih vplivov naložb podskladov Save Infond

Ključni del pristopa k trajnostnemu investiranju je prizadevanje, kadar je mogoče in izvedljivo, zmanjšati negativne vplive na trajnostne dejavnike, ki jih povzročajo naložbe, v katere investirajo skladi Save Infond. Ti negativni vplivi se imenujejo tudi glavni škodljivi vplivi in se lahko pojavijo na različnih področjih, kot so okoljske, socialne in zadeve zaposlenih, človekove pravice, korupcija in podkupovanje.

Pristop družbe k trajnostnemu investiranju, ki skuša zmanjšati glavne škodljive vplive in glavna trajnostna tveganja, temelji na naslednjih stebrih, ki se razlikujejo glede na vrsto sklada:

- izključitve podjetij iz spornih dejavnosti,
- ESG ocene,
- politika sodelovanja,
- dobra praksa upravljanja,
- upoštevanje glavnih škodljivih vplivov.

3. Izključitve

Pristop se nanaša na izločanje sektorjev, podjetij ali praks (ravnanj), ki jih družba smatra za škodljive ali neusklajene s kriteriji trajnosti. Izključitve se lahko gibljejo od tradicionalnih, tako imenovanih grešnih naložb (alkohol, tobak, igre na srečo), do orožja in kontroverznega orožja ter poslovne etike (kršitelji Globalnega dogovora Združenih narodov). Gre za najbolj pogost in tudi najstarejši pristop na področju trajnostnega investiranja.

Družba loči med tremi nivoji pristopa. V določene sporne dejavnosti ne nalaga noben podsklad krovnega sklada Sava Infond. Te dejavnosti smatramo kot najbolj sporne, saj imajo najbolj negativen vpliv tako na okolje kot na družbo.

Tabela 1: Pregled pristopov skladov na področju izključitev

Kategorije	ESG STRATEGIJA		
	ESG Osnovna	ESG Strategija +	ESG Strategija Družbeno odgovorni
Kurilni premog	X	X	X
Kontroverzna (sporno) orožja	X	X	X
Tobak	X	X	X
Zabavna industrija za odrasle		X	X
Civilno strelno orožje		X	X
Sporne dejavnosti	Alkohol		X
	Igralništvo	X	X
	Fosilna goriva		X
	Nekonvencionalna fosilna goriva	X	X
	Arktično vrtanje	X	X
	Hidravlično frakturiranje skrilavcev	X	X
	Vojaška industrija		X
	Sporno ravnanje	Kršitve načel globalnega dogovora ZN in smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja	X

3.1 ESG Osnovna strategija

Podskladi Krovnega sklada Sava Infond ne bodo nalagali v naložbe podjetij, ki delujejo v naslednjih spornih dejavnostih. Družba ocenjuje, da gre za dejavnosti, ki so tako z vidika okolja kakor družbe najbolj škodljiva.

Sporne dejavnosti

- **Kontroverzna orožja:** Po mednarodnih konvencijah se med kontroverzna orožja uvrščajo protipehotne mine, kasetno strelivo, kemična in biološka orožja, zažigalno orožje, orožja z osiromašenim uranom in jedrska orožja. Izključitveni kriterij se nanaša na javne delniške družbe, ki proizvajajo sporna orožja, oborožitvene sisteme in ključne komponente, ki kršijo mednarodne pogodbe in sporazume o neširjenju kontroverznih orožij (Ottawska pogodba o prepovedi uporabe protipehotnih min (1997), Konvencija o kasetnem strelivu (2008), Konvencija o prepovedi kemičnega orožja (1997), Konvencija o biološkem orožju (1975), Pogodba o neširjenju jedrskega orožja (1968)).
- **Kurilni premog:** Kurilni premog je v globalnem merilu daleč največji izvor emisij toplogrednih plinov med viri energije. Podskladi zato ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarjajo **več kot 10 % svojih prihodkov iz dejavnosti**, ki vključujejo uporabo kurilnega premoga. Med te dejavnosti sodijo pridobivanje kurilnega premoga, proizvodnja električne energije iz premoga in pretvorba premoga v druga tekoča ali plinska goriva.
- **Tobak:** Kajenje oziroma uporaba tobaka sodi med najbolj nezdrave in družbeno škodljive navade. Podsklad zato ne bo nalagal v naložbe, ki **ustvarijo več kot 5 % svojih prihodkov** s proizvodnjo in prodajo tobaka in tobačnih izdelkov.

3.2 ESG strategija +

Sporne dejavnosti

Finančni produkti, ki v skladu z 8. členom Uredbe SFDR spodbujajo okoljske in socialne značilnosti, bodo poleg prej navedenih spornih dejavnosti izključevali še sledeče sporne dejavnosti:

- **Nekonvencionalna fosilna goriva (naftni peski (tar sands) in skrilavci (oil shale)):** Pridobivanje nekonvencionalnih fosilnih goriv iz naftnih peskov in skrilavcev spada med dejavnosti z največjim okoljskim odtisom oziroma negativnim vplivom na okolje. Podskladi zato ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarjajo prihodke s pridobivanjem fosilnih goriv iz naftnih peskov in naftnih skrilavcev.
- **Arktično vrtnanje:** Črpanje nafte v arktičnem morju predstavlja večje tveganje razlitja v primerjavi s konvencionalnimi metodami pridobivanja nafte in plina s potencialno nepovratnimi posledicami za občutljiv arktični ekosistem. Podskladi zato ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarjajo prihodke z raziskovanjem in pridobivanjem nafte in plina iz črpališč nad arktičnim krogom.
- **Hidravlično frakturiranje skrilavcev:** Hidravlično frakturiranje skrilavcev, bolj znano kot fracking ali frakting, je tehnika, ki se uporablja za pridobivanje plina in nafte iz skrilavcev (tudi škrljevci ali skrilavci) ter drugih neprepustnih kamnin. Ta postopek vključuje vbrizgavanje velike količine vode, peska in kemikalij pod visokim pritiskom v vrtino, da se razpokajo kamnine in sprostijo plin ali nafta, ki se nato dvigneta na površje. Hidravlično frakturiranje je kontroverzna tehnika zaradi svojih potencialnih okoljskih in zdravstvenih tveganj. Podskladi ne bodo nalagali v naložbe, ki uporabljajo tehniko hidravličnega frakturiranja skrilavcev.
- **Igre na srečo:** Podskladi ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarijo več kot 5 % svojih prihodkov z dejavnostjo iger na srečo, kamor sodijo upravljanje igralnic (vključujoč v hotelih in ladjah za križarjenje), igralnih salonov, dirkališč za konjske dirke ter športne stave in spletne igre na srečo. Prav tako podskladi ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarijo več kot 5 % svojih prihodkov s prodajo specializirane opreme, tehnoloških rešitev in storitev plačilnega prometa, ki se uporablja izključno v igralniški industriji.
- **Zabavna industrija za odrasle:** Podskladi ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarjajo več kot 5 % svojih prihodkov na področju zabavne industrije za odrasle, kamor uvrščamo televizijsko ali spletno produkcijo za odrasle, distribucijo plačilnih kanalov, upravljanje kinematografov in lokalov, trgovino na drobno s pornografskimi izdelki ter druge dejavnosti, ki so povezane s področjem zabavne industrije za odrasle.
- **Civilno strelno orožje:** Podskladi ne bodo nalagali v naložbe, ki ustvarijo več kot 5 % svojih prihodkov iz dejavnosti proizvodnje in prodaje strelnega orožja za civilne osebe, kamor se uvrščajo osebna in lahka orožja, kot so revolverji, pištole, šibrovke, puške, karabinke, jurišne puške, polavtomatske puške in strojnice.

Sporna ravnanja

Podskladi bodo ob upoštevanju spornih dejavnosti upoštevali tudi, ali družbe, v katere se vlaga, kršijo določene mednarodno priznane standarde, kot so načela Globalnega dogovora Združenih narodov (UNGC) ter smernice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja.

Globalni dogovor Združenih narodov

Globalni dogovor združenih narodov (The UN Global Compact – UNGC) je nezavezujoč dogovor, ki podjetja spodbuja, da uskladijo svoje poslovanje z univerzalnimi načeli na področju človekovih pravic, pravic delavcev, skrbi za okolje in protikorupcijskega delovanja. Prav tako pa spodbuja podjetja, da sledijo 17 ciljem trajnostnega razvoja Združenih narodov (UN Sustainable Development Goals – SDGs). Dogovor je bil podpisan v letu 2000 in od takrat velja kot standard pri spodbujanju trajnostnega poslovanja podjetij.

Tabela 2: 10 načel Globalnega dogovora Združenih narodov

UNGC področje	UNGC Načela
Človekove pravice	Načelo 1: Podjetja morajo podpirati in spoštovati varstvo mednarodnih človekovih pravic.
	Načelo 2: Podjetja morajo preprečevati kršenja človekovih pravic.
Pravice delavcev	Načelo 3: Podjetja morajo varovati svobodo združevanja in priznavati pravice kolektivnega pogajanja.
	Načelo 4: Podjetja se morajo zavzemati za odpravo vsakršnih oblik prisilnega dela.
	Načelo 5: Podjetja se morajo zavzemati za odpravo otroškega dela.
	Načelo 6: Podjetja se morajo zavzemati za odpravo diskriminacije pri zaposlovanju in delu.
Skrb za okolje	Načelo 7: Podjetja morajo pri obravnavi okoljske problematike slediti načelu previdnosti.
	Načelo 8: Podjetja morajo sprejemati pobude za večjo okoljsko ozaveščenost.
	Načelo 9: Podjetja morajo pospeševati razvoj in širjenje okolju prijaznih tehnologij.
Protikorupcijsko delovanje	Načelo 10: Podjetja se morajo zavzemati za preprečevanje vseh vrst korupcije, vključno z izsiljevanjem in podkupovanjem.

Vir: Združeni narodi

Smernice OECD za večnacionalne družbe

Smernice OECD za večnacionalne družbe (smernice) so priporočila vlad večnacionalnim družbam, ki delujejo v državah pristopnicah ali zunaj njih. Skladno z veljavnimi zakoni in mednarodno priznanimi standardi zagotavljajo neobvezujoča načela in standarde odgovornega poslovnega ravnanja v globalnem kontekstu. Smernice so edini večstransko dogovorjen in celosten kodeks odgovornega poslovnega ravnanja in vlade so se zavezale, da ga bodo spodbujale.

V njih so zajete smernice za človekove pravice, zaposlovanje, ravnanje do okolja, boj proti korupciji, varstvo interesov potrošnikov, znanost in tehnologija, konkurenca ter davki. Vsako poglavje predstavlja ključna načela in smernice, ki jih podjetja morajo upoštevati pri svojem mednarodnem poslovanju z namenom spodbujanja odgovornega, etičnega in trajnostnega ravnanja.

3.3 ESG strategija Infond Družbeno odgovorni

Infond Družbeno odgovorni dodatno ne nalaga v sledeče sporne dejavnosti:

- **Fosilna goriva:** Podsklad ne bo imel kakršnekoli izpostavljenosti do sektorja fosilnih goriv. Naftni in plinski sektor je običajno razdeljen na konvencionalne in nekonvencionalne metode proizvodnje. Med te nekonvencionalne vire spadajo nafte iz peskov, nafta iz skrilavcev ter vrtanje na Arktiki, kar zahteva hidravlično frakturiranje – ali fracking – za ekstrakcijo. Proizvodnja nekonvencionalne nafte in plina je običajno videna kot dražja, manj učinkovita in bolj verjetna, da povzroči več okoljskih in družbenih škod v primerjavi s konvencionalnimi metodami.
- **Alkohol:** Podsklad ne bo nalagal v naložbe, ki ustvarijo več kot 5 % svojih prihodkov s proizvodnjo in prodajo alkoholnih pijač.

Vojaška industrija: Podsklad ne bo nalagal v naložbe, ki ustvarijo več kot 5 % svojih prihodkov s prodajo orožja, oborožitvenih sistemov ter ključnih komponent ali storitev za vojaško industrijo.

3.4 Izjeme

Ne glede na primarno sporno dejavnost, bodo podskladi lahko nalagali v naložbe, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- trajnostne obveznice,
- naložbe, ki preko 20 % svojih investicij v osnovna sredstva (CAPEX) usmerjajo v dejavnosti, ki so v skladu z EU Taksonomijo opredeljene kot okoljsko trajnostne.

3.5 Implementacija

Sporne dejavnosti

Neposredno delovanje na spornem področju pomeni znatno delovanje oziroma delovanje, ki presega določen delež prihodkov delovanja podjetja, opredeljen v tej metodologiji. Ta presoja se opravi s pomočjo storitve s strani Moody's ESG Solutions – Controversial Activities Screening (CAS). Storitve pokriva 17 spornih področij. Ocena, ali podjetje neposredno deluje na spornem področju, temelji na podlagi analize javno dostopnih podatkov.

Sporna ravnanja

Za oceno, ali družbe, v katere se vlaga, kršijo načela Globalnega dogovora Združenih narodov (UNGC) ter smernice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja se uporablja analiza s strani Moody's ESG Solutions, ki se uporablja za namene ocene glavnih škodljivih vplivov (PAI 10 – Kršitve načel globalnega dogovora ZN in smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja).

4. ESG Ocene

Družba oceni trajnostno tveganje (z vidika ESG dejavnikov) posamezne naložbe s pomočjo ocene s strani ponudnika Moody's ESG Solutions, ki je eden izmed vodilnih ponudnikov storitev s področja trajnostnosti. Ta pristop vključuje uporabo ocen in podatkov ESG v procesu upravljanja za oceno pomembnih ESG tveganj. Pristop je postal široko razširjen med tradicionalnimi naložbami, saj pomembna ESG vprašanja lahko odražajo skrita tveganja, ki jih tradicionalna analiza lahko spregleda. To še posebej velja za tveganja, povezana s podnebnimi spremembami.

Ocene trajnostnosti družba uporablja tako za podjetja (delnice in podjetniške obveznice) kakor tudi za državne izdajatelje (državne obveznice).

Ocena ESG za podjetja

Skladi, ki v skladu z 8. členom Uredbe SFDR spodbujajo okoljske in socialne značilnosti, ne bodo nalagali v podjetja, ki imajo ESG oceno (Corporate Sustainability Rating) med 0 in 29. Gre za podjetja, ki imajo zaznano šibko obvladovanje ESG tveganj.

Ocena ESG za državne izdajatelje

Skladi, ki v skladu s svojo naložbeno politiko lahko nalagajo v obveznice in instrumente denarnega trga državnih izdajateljev, ne bodo nalagali v države, ki so v skladu z oceno Sovereign Sustainability Rating (SSR ocena) ocenjena med 0 in 50.

4.1 Corporate Sustainability Rating (Podjetja)

Moody's ESG Solutions oceni trajnostnostno tveganje posamezne naložbe s pomočjo **Corporate Sustainability Rating (ESG ocena)**. Ta ocena meri, kako podjetja upoštevajo in upravljajo pomembne (materialne) okoljske, socialne in upravljalne dejavnike (ESG). Podjetja, ki imajo višjo oceno, so uspešnejša na področju upravljanja odnosov z vsemi deležniki podjetja. So tudi manj izpostavljena potencialnim motnjam v svojem poslovnem procesu. Uspešnejša podjetja so bolj sposobna blažiti tveganja in ustvarjati trajnostno vrednost za lastnike podjetja.

ESG kriteriji

ESG ocena posameznega podjetja temelji na podlagi 38 ESG kriterijev znotraj 6 domen (okolje, obnašanje podjetij, človeški viri, človekove pravice, korporativno upravljanje, delovanje v lokalni skupnosti). Uporaba posameznih kriterijev se razlikuje po posameznih sektorjih (40 sektorjev). Pristop temelji na konceptu materialnosti, kjer je integriran vpliv ESG kriterijev na podjetja, kakor tudi vpliv podjetij na ostale deležnike. Ocena posameznega kriterija se giblje med 0 in 100. Ocena posameznih kriterijev omogoča hiter vpogled, na katerih področjih podjetje boljše oz. slabše upravlja trajnostna tveganja.

Tabela 1: ESG kriteriji

Okoljski	Socialni	Upravljalni
Okoljska strategija	Socialni dialog	Odnos do korupcije
Nenamerno onesnaževanje	Vključenost zaposlenih	Odnos do konkurence
Zeleni produkti	Reorganizacija	Lobiranje
Biotska raznovrstnost	Upravljanje kariere	Upravni odbor
Voda	Plačilni sistem	Revizija in notranje kontrole
Energija	Zdravje in varnost	Pravice lastnikov
Atmosferske emisije	Delovni čas	Nagrajevanje vodstva
Odpadki	Informiranost potrošnikov	
Lokalno onesnaževanje	Odnosi s kupci	
Transport	Odnosi z dobavitelji	
Uporaba in odstranjevanje odpadkov	Socialni standardi v oskrbovalni verigi	
Okoljski standardi v oskrbovalni verigi	Socialni in ekonomski razvoj	
	Družbeni vpliv produktov in storitev	
	Filantropija	
	Temeljne človekove pravice	
	Temeljne pravice delavcev	
	Nediskriminacija	
	Otroško in prisilno delo	
	Varnost izdelkov	

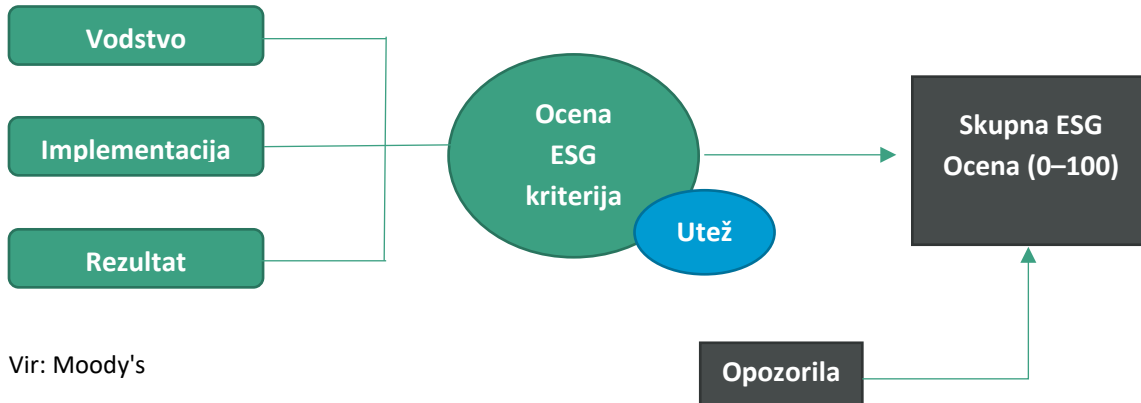
Vir: Moody's

Skupna ESG ocena predstavlja tehtano povprečje vseh ocenjenih kriterijev in se giblje med 0 in 100. Ocena posameznega kriterija poteka na treh nivojih:

- **Vodstvo (Leadership):** Kako je podjetje zavezano, da doseže trajnostne cilje? Ali ima podjetje izdelano strategijo, cilje in korporativni nadzor?
- **Implementacija (Implementation):** Katere ukrepe je podjetje sprejelo, da doseže prej omenjene zaveze?

- **Rezultat (Result):** Ali so vidni rezultati danih zavez podjetja? Ali obstajajo kontroverznosti in kako jih podjetje obvladuje?

Opozorila – pomembno vlogo igrajo opozorila o kontroverznih dogodkih, kjer Moody's prilagodi oceno ESG na podlagi analize kontroverznega dogodka.

Vir: Moody's

Lestvica ESG ocen

Sama ESG ocena pove, kako dobro podjetje obvladuje trajnostna tveganja. Višja, kot je ocena, boljše je ocenjeno podjetje. Ocene gredo od podjetij, ki zelo slabo obvladujejo tveganja (ocena pod 29), do podjetij, ki zelo dobro obvladujejo tveganja (ocena nad 60):

- 0–29: Šibko obvladovanje ESG tveganj
- 30–49: Omejeno obvladovanje ESG tveganj
- 50–59: Robustno obvladovanje ESG tveganj
- 60+: Napredno obvladovanje ESG tveganj

4.2 Sovereign Sustainability Rating (SSR)

SSR ocena podjetja Moody's ocenjuje prizadevanja držav pri doseganju širokega spektra globalno priznanih ciljev trajnosti.

Moody's je razvil okvir za ocenjevanje državnih izdajateljev, ki:

- je usklajen z mednarodnimi besedili in referenčnimi standardi,
- vključuje 172 kazalnikov tveganja in uspešnosti,
- so razporejeni v 56 kriterijev,
- zajemajo cilje na področju okolja, družbe in upravljanja.

SSR ocene se gibljejo med 0 in 100. Višja, kot je ocena, boljše je država pri doseganju globalno priznanih ciljev trajnosti.

5 Politika sodelovanja

Družba je sprejela Politiko sodelovanja in uveljavljanja glasovalnih pravic, s katerimi ureja načela in postopke sodelovanja s podjetji in udeleževanja ter glasovanja na skupščinah delniških družb. Politika je dostopna na spletni strani družbe (<https://www.infond.si/>).

Družba s to politiko prispeva k zvišanju standardov korporativnega upravljanja. Prav tako bo družba na skupščinah, kjer bo prisotna, podprla predloge sklepov, ki usmerjajo poslovanje družb k trajnostnostnemu načinu poslovanja. Podpira se vključevanje trajnostnostnih standardov v poslovne procese družb in prizadevanja za transparentna razkritja tveganj, povezanih s trajnostnostnim poslovanjem družb.

6 Dobra praksa upravljanja

Ocenjevanje praks dobrega upravljanja je bistven del finančnih produktov, ki spodbujajo okoljske ali družbene značilnosti ali zasledujejo trajnostni naložbeni cilj. SFDR zahteva, da ti produkti – razvrščeni kot člen 8 ali člen 9 – ne vlagajo v vrednostne papirje, izdane s strani podjetij, ki ne sledijo praksam dobrega upravljanja.

Ocena, ali ima družba, v katero se vlaga, dobro prakso upravljanja, se presoja na podlagi ocene upravljanja (G – Governance) s strani družbe Moody's ESG Solutions. Ocena upravljanja je del skupne ESG ocene (Corporate Sustainability Rating).

Ocena upravljanja temelji na podlagi ocene naslednjih ESG komponent družb, v katere se vlaga:

Ocena korporativnega upravljanja (Corporate Governance):

- upravni odbor (Board of Directors)
- revizija in notranje kontrole (Audit & internal controls)
- pravice lastnikov (Shareholders)
- nagrajevanje vodstva (Executive remuneration)

In treh komponent znotraj domene Obnašanje podjetij (Business Behaviour) v smislu poslovne etike:

- preprečevanje korupcije (Corruption)
- preprečevanje protikonkurenčnih praks (Anti-competitive practices)
- odgovorno lobiranje (Responsible lobbying)

Skupna ocena upravljanja predstavlja tehtano povprečje ocen posameznih komponent in se giblje med 0 in 100. Višja, kot je ocena, boljše je ocenjeno podjetje. Ocene gredo od podjetij, ki imajo zelo slabo prakso upravljanja (ocena pod 29), do podjetij, ki imajo zelo dobro prakso upravljanja (ocena nad 60).

Ocena, da ima družba, v katero se vlaga, dobro prakso upravljanja, mora znašati vsaj 30.

Podrobneje je metodologija zapisana v Prilogi 2.

7 Upoštevanje glavnih škodljivih vplivov

Sava Infond upošteva glavne škodljive vplive investicijskih odločitev na dejavnike trajnosti kot del investicijskega procesa na produktih, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti v skladu z 8. členom Uredbe (EU) 2019/2088 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo v sektorju finančnih storitev (uredba SFDR).

Sava Infond se je kot del Zavarovalne skupine Sava zavezala, da bo v skladu s Trajnostno naložbeno politiko Zavarovalne skupine Sava za sklade, ki spadajo pod 8. ali 9. člen Uredbe (EU), upoštevala glavne škodljive vplive.

Dejavniki trajnosti v skladu z uredbo SFDR pomenijo okoljske in socialne zadeve ter zadeve v zvezi z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic, bojem proti korupciji in proti podkupovanju. Glavni škodljivi vplivi so razumljeni kot posledica investicijskih odločitev na te dejavnike.

Sava Infond je do sedaj razkrila, kako upošteva glavne škodljive vplive za sklad Infond Družbeno odgovorni za referenčno leto 2022. Podobno bo storila tudi za ostale sklade, ki v skladu z Uredbo SFDR spadajo med 8. oz. 9. člen.

V teh izjavah je pojasnjeno, kateri so glavni škodljivi vplivi investicijskih odločitev, njihov opis, opis politik za ugotavljanje in prednostno razvrščanje, povzetek politik sodelovanja ter opis, v kolikšni meri Sava Infond spoštuje kodekse odgovornega ravnanja in mednarodno priznane standarde.

V tabeli 1 so predstavljeni glavni škodljivi vplivi.

Tabela 1: Povzetek glavnih škodljivih vplivov

Velja za	Področje	Kazalnik škodljivih vplivov	Preglednica	Št.	
Kazalniki, ki se uporabljajo za naložbe v podjetja, v katera se vlaga	Podnebni in drugi okoljski kazalniki	Emisije toplogrednih plinov	1	1	
		Ogljični odtis	1	2	
		Intenzivnost toplogrednih plinov podjetij, v katere se vlaga	1	3	
		Izpostavljenost podjetjem, dejavnim v sektorju fosilnih goriv	1	4	
		Delež porabe in proizvodnje energije iz neobnovljivih virov	1	5	
		Intenzivnost porabe energije na podnebni sektor z velikim vplivom	1	6	
		Dejavniki, ki negativno vplivajo na občutljiva območja biotske raznovrstnosti	1	7	
		Emisije v vodo	1	8	
		Razmerje med nevarnimi odpadki in radioaktivnimi odpadki	1	9	
	Kazalniki za socialne zadeve in zadeve v zvezi z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic in bojem proti korupciji in proti podkupovanju	Kršitve načel globalnega dogovora ZN (UN Global Compact) in smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja		1	10
			Pomanjkanje postopkov in mehanizmov za skladnost, s katerimi se spremlja skladnost z načeli globalnega dogovora ZN in smernicami OECD za mednarodna podjetja	1	11
			Neprilagojena plačna vrzel	1	12
			Zastopanost spolov v odborih	1	13
			Izpostavljenost spornemu orožju (protipehotne mine, kasetno strelivo, kemično orožje in biološko orožje)	1	14
Dodatni kazalniki, ki se uporabljajo za naložbe v podjetja, v katera se vlaga	Podnebni in drugi okoljski kazalniki	Naložbe v podjetja brez pobud za zmanjšanje emisij ogljika	2	4	
	Kazalniki za socialne zadeve in zadeve v zvezi z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic in bojem proti korupciji in proti podkupovanju	Število ugotovljenih primerov resnih težav in incidentov v zvezi s človekovimi pravicami	3	14	
Kazalniki, ki se uporabljajo za naložbe v državne in nadnacionalne subjekte	Okoljski	15. Intenzivnost toplogrednih plinov	1	15	
	Socialni	16. Države, v katere se vlaga, kjer prihaja do kršitev socialnih pravic	1	16	

7.1 Opis politik za ugotavljanje in prednostno razvrščanje glavnih škodljivih vplivov

Metodologija ugotavljanja in prednostnega razvrščanja glavnih škodljivih vplivov

Na ravni sklada družba za identifikacijo in prednostno obravnavo glavnih škodljivih vplivov uporablja več pristopov, kot so navedeni v politiki.

Eden izmed pristopov na ravni sklada so izključitve spornih dejavnosti in spornih ravnanj z vidika trajnostnega razvoja. S tem pristopom sklad posredno vpliva in blaži glavne škodljive vplive investicijskih odločitev na dejavnike trajnostnosti. Pristop temelji predvsem na treh področjih, kjer družba daje poudarek pri blažitvi glavnih škodljivih vplivov:

- podnebne spremembe,
- človekove pravice,
- dobro korporativno upravljanje.

Podnebne spremembe

Skladi, ki spadajo pod 8. člen Uredbe SFDR, ne nalagajo v podjetja s področja fosilnih goriv (kurilni premog, nekonvencionalna fosilna goriva, arktično vrtanje, hidravlično frakturiranje). S tem posredno vplivajo na vseh šest glavnih škodljivih vplivov s področja emisij (PAI 1–6).

Sklad Infond Družbeno odgovorni ima dodatno zavezo, da bo imel 20 % nižji ogljični odtis (PAI 2) in intenzivnost toplogrednih plinov (PAI 3) kot njegov primerljiv indeks.

Pri definiciji »trajnostne naložbe« se v skladu z zahtevo, da se ne škoduje bistveno, upošteva biotska raznovrstnost (PAI 7). Naložbe ne smejo imeti več kot 5 % objektov, ki negativno vplivajo na biotsko raznovrstnost.

Človekove pravice

Skladi, ki spadajo pod 8. člen Uredbe SFDR, prav tako ne nalagajo v podjetja, ki kršijo načela Globalnega dogovora Združenih narodov ter smernice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja (PAI 10). Poleg tega ne nalagajo v podjetja, ki so kakor koli povezana s področjem kontroverznih orožij (PAI 14).

Pri definiciji »trajnostne naložbe« se v skladu z zahtevo, da se ne škoduje bistveno ostalim okoljskim in socialnim ciljem, upoštevajo še:

- pomanjkanje postopkov in mehanizmov za skladnost, s katerimi se spremlja skladnost z načeli globalnega dogovora ZN in smernicami OECD za mednarodna podjetja (PAI 11),
- neprilagojena plačna vrzel (PAI 12),
- zastopanost spolov v odborih (PAI 13).

Dobro korporativno upravljanje

Skladi, ki spadajo pod 8. člen Uredbe SFDR, ne nalagajo v podjetja, ki nimajo dobre prakse upravljanja.

Skladi upoštevajo glavne škodljive vplive tudi s tem, da ne nalagajo v podjetja, ki so z vidika ESG dejavnikov (ESG ocena) s strani Moody's ocenjene kot bolj tvegane. Gre za splošen pristop, kjer se sklad izogiba naložbam, ki so z vidika okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov slabše ocenjena.

Družba izračunava vse obvezne kazalnike škodljivih vplivov za sklade, ki spadajo pod 8. člen Uredbe SFDR. V prihodnosti se bo pokritost s PAI podatki izboljševala z večjim trajnostnim razkrivanjem subjektov na finančnem in nefinančnem trgu. V skladu s tem se bodo načrtovale nadaljnje aktivnosti, v smislu opredelitve omejitev ali usmeritev pri sprejemanju naložbenih odločitev, ki so povezane s kazalniki škodljivih vplivov.

Metodologija merjenja glavnih škodljivih vplivov

Družba je v letu 2022 začela z zbiranjem podatkov in vzpostavitvijo procesov za izračun kazalnikov škodljivih vplivov na dejavnike trajnostnosti. Dne 30. 6. 2023 je prvič objavila izjavo o glavnih škodljivih vplivih za sklad Infond Družbeno odgovorni. Izmerjenih je bilo 14 kazalnikov škodljivih vplivov, opredeljenih v preglednici 1 Priloge 1 t. i. regulativnih tehničnih standardov SFDR Delegirane uredbe (EU) (2022/1288) za sklad Infond Družbeno odgovorni. Poleg teh družba meri tudi dva dodatna kazalnika – podnebni oz. okoljski kazalnik iz preglednice 2 in kazalnik za socialne zadeve iz preglednice 3 iste priloge.

Kazalniki so bili izračunani na podlagi povprečja četrletnih deležev naložb podjetij, v katera se je vlagalo v referenčnem obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2022. Gre za povprečje vplivov na dan 31. marec, 30. junij, 30. september in 31. december. Upoštevale so se najnovejše razpoložljive informacije o glavnih škodljivih vplivih podjetij, v katera je družba vlagala. Izračun posameznega škodljivega vpliva je temeljil na podatkih naložb, za katere so bili podatki tudi razpoložljivi.

Za vsak kazalnik je bil poleg izračunanega vpliva podan tudi opis dosedanjih aktivnosti na tem področju, skupaj z načrtovanimi ukrepi in cilji iz posameznega področja, v kolikor le-ti obstajajo.

Upravljanje

Uprava družbe Sava Infond je odgovorna za vzpostavljanje sistema, ki zagotavlja usklajenost s sprejetimi načeli na področju trajnostnega razvoja. Obenem je pooblaščen za sprejemanje politik in določanje praktičnih smernic za izvajanje Politike trajnostnega razvoja.

Družba je članica Zavarovalne skupine Sava in je zavezana upoštevati Trajnostno naložbeno politiko Zavarovalne skupine Sava. Politika velja tudi za naložbe v portfeljih vzajemnih skladov, ki v skladu z Uredbo SFDR spadajo pod 8. oziroma 9. člen. Ti skladi upoštevajo glavne škodljive vplive.

Uprava bo redno nadzorovala uspešnost družbe v zvezi z glavnimi škodljivimi vplivi in vsako leto odobrila razkritja v skladu z zakonodajo.

Nadzorni svet družbe je s Politiko trajnostnega razvoja seznanjen in spremlja njeno realizacijo.

Viri podatkov

Po opravljenem skrbnem pregledu ponudnikov podatkov na trgu se je Zavarovalna skupina Sava, katere del je Sava Infond, odločila, da bo podatke zakupila pri priznanem in uveljavljenem ponudniku

podatkov – Moody's ESG Solutions (v nadaljevanju Moody's). Podatki navedenega ponudnika so trenutno edini vir družbe za izračun glavnih škodljivih vplivov na dejavnike trajnosti.

Moody's informacije zbira neposredno od podjetij oziroma jih za nabor podjetij, ki jih spremlja, oceni v primeru, da podjetje še ni razkrilo natančnih vrednosti. Družba predpostavlja, da so metodologije pridobivanja podatkov in procesi ocenjevanja kazalnikov dobavitelja družbe Moody's zanesljivi in verodostojni.

Družba sicer redno glede na pridobljene izkušnje analizira podatke, meritve in izračune, pridobljene pri Moody's, s ciljem, da se ugotovijo morebitna odstopanja vhodnih podatkov. V primeru odstopanja se s ponudnikom podatkov vzpostavi neposreden stik.

Razkritja

Sava Infond glavne škodljive vplive za vsak investicijski sklad, ki spada pod 8. člen Uredbe SFDR, razkriva v skladu z določbami Delegirane uredbe 2022/1288.

Družba razkriva ne le izbrane glavne škodljive vplive, temveč vse glavne škodljive vplive preglednice 1 Priloge 1 Delegirane uredbe SFDR.

8 EU Taksonomija

Eden od temeljev Akcijskega načrta EU za financiranje trajnostne rasti je zagotoviti jasnost na trgu glede ekonomskih dejavnosti, ki se lahko štejejo za okoljsko trajnostne, da bi usmerili naložbe v trajnostne projekte in dejavnosti.

EU Taksonomija (Uredba (EU) 2019/852: o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb je ambiciozen poskus opredelitve teh dejavnosti in pripadajočih tehničnih standardov za šest okoljskih ciljev. Gospodarske dejavnosti in standardi so trenutno opredeljeni za cilja blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje podnebnim spremembam.

Člen 3 Uredbe (EU) 2019/852 opredeljuje štiri kriterije, ki jih mora dejavnost izpolniti, da se šteje kot okoljsko trajnostna:

1. bistveno prispeva k enemu ali več okoljskim ciljem iz člena 9 v skladu s členi od 10 do 16;
2. ne škoduje bistveno (DNSH) okoljskim ciljem iz člena 9 v skladu s členom 17;
3. se izvaja v skladu z minimalnimi zaščitnimi ukrepi, določenimi v členu 18, in
4. izpolnjuje tehnična merila za pregled, ki jih je Komisija določila v skladu s členi 10(3), 11(3), 12(2), 13(2), 14(2) ali 15(2).

Sava Infond je v letu 2024 pričela sistematično spremljati usklajenost naložb s Taksonomijo:

- Na ravni podskladov.
- Skrbni pregled naložb.

Družba trenutno spremlja te podatke le informativno, brez dodatnih zavez skladov glede minimalnega deleža usklajenosti.

9 Trajnostna naložba v skladu z uredbo SFDR

Izraz "trajnostna naložba", kot ga opredeljuje Uredba SFDR, je ključni koncept v Akcijskem načrtu EU za financiranje trajnostne rasti. Zahteve za razkritje, kako in v kolikšni meri se naložbe ujemajo s to definicijo, so namenjene varovanju vlagateljev pred zelenim zavajanjem (greenwashing) in omogočajo primerjavo finančnih produktov.

Definicija – Člen 2 (17), v delu glede trajnostne naložbe

„Trajnostna naložba“ pomeni naložbo v gospodarsko dejavnost, ki prispeva k okoljskemu cilju, kot se izmeri na primer s ključnimi kazalniki za učinkovito rabo virov energije, obnovljivih virov energije, surovin, vode in tal ter ustvarjanje odpadkov in emisij toplogrednih plinov, ali za njene vplive na biotsko raznovrstnost in krožno gospodarstvo, ali naložbo v gospodarsko dejavnost, ali ki prispeva k socialnemu cilju, zlasti naložbo, ki prispeva k odpravljanju neenakosti, ki spodbuja socialno kohezijo, socialno vključevanje in delovna razmerja, ali naložbo v človeški kapital oziroma ekonomsko ali socialno prikrajšane skupnosti, pod pogojem, da take naložbe ne škodujejo bistveno kateremu od teh ciljev in da družbe, v katere se vlaga, spoštujejo prakse dobrega upravljanja, zlasti glede dobrih upravljavskih struktur, odnosov z zaposlenimi, plačilom osebja in spoštovanjem davčnih predpisov.

Definicija trajnostne naložbe je sestavljena iz treh komponent:

- prispevka k okoljskemu ali socialnemu cilju,
- ne škoduje bistveno tem ciljem (DNSH),
- dobre prakse upravljanja: dobre upravljavske strukture, odnosi z zaposlenimi, plačilo osebja in spoštovanje davčnih predpisov.

Sava Infond je razvila lastno metodologijo, kjer je definirana »trajnostna naložba«: **Metodologija za določitev definicije »Trajnostna naložba« v skladu s SFDR.**

10 Skladi, ki spodbujajo okoljske ali socialne značilnosti (8.člen SFDR)

Družba upravlja več skladov, ki v skladu z Uredbo SFDR spadajo pod 8. člen. Gre za sklade, ki spodbujajo okoljske ali socialne značilnosti pod pogojem, da družbe, v katere se vlaga, spoštujejo prakse dobrega upravljanja. Družba loči med dvema strategijama (pristopoma) spodbujanja okoljskih in socialnih značilnosti.

10.1 Infond Družbeno odgovorni

Sklad Infond Družbeno odgovorni je prvi slovenski sklad, ki trajnostno investira od pričetka delovanja leta 2005. Filozofija sklada je, da je pristop sklada k spodbujanju okoljskih in socialnih značilnosti bolj ambiciozen. Ta za razliko od ostalih skladov Save Infond, ki spadajo pod 8. člen, ne sme investirati v več spornih dejavnosti, prav tako je delež naložb, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti, višji.

Ključni pristopi k spodbujanju okoljskih in socialnih značilnosti (zavezujoči elementi) so:

- Izključitve podjetij iz spornih dejavnosti in podjetij, ki imajo sporna ravnanja.
- Izborom naložb, ki so z vidika ESG dejavnikov s strani specializiranih ponudnikov ocenjene kot manj tvegane (ESG ocena). Ocene se uporabljajo tako za podjetja kot tudi za državne izdajatelje.
- Dodatna zaveza sklada je, da bosta njegov ogljični odtis in intenzivnost toplogrednih plinov vsaj 20 % nižja od primerljivega indeksa (MSCI World).
- Minimalni delež trajnostnih naložb bo znašal vsaj 20 %.
- Prav tako morajo družbe, v katere vlaga ta sklad, spoštovati prakso dobrega upravljanja.

10.2 Ostali skladi, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti

Ostali skladi (navedeni so v spodnji tabeli), ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti, imajo enak pristop (ESG Strategija +) in enak zavezujoč minimalni delež naložb, ki spodbujajo okoljske in socialne značilnosti.

Ključni pristopi k spodbujanju okoljskih in socialnih značilnosti (zavezujoča elementa) sta:

- Izključitve podjetij iz spornih dejavnosti in podjetij, ki imajo sporna ravnanja.
- Izbor naložb, ki so z vidika ESG dejavnikov s strani specializiranih ponudnikov ocenjene kot manj tvegane (ESG ocena). Ocene se uporabljajo tako za podjetja kot tudi za državne izdajatelje.

Prav tako morajo družbe, v katere vlagajo ti skladi, spoštovati prakso dobrega upravljanja.

Tabela 2: Seznam skladov, ki spadajo pod ESG strategija +

Vzajemni sklad	
1	Infond Globalni delniški
2	Infond Razviti trgi
3	Infond Evropa
4	Infond ZDA
5	Infond Zdravstvo
6	Infond Tehnologija
7	Infond Select
8	Infond Globalni uravnoteženi
9	Infond Globalni defenzivni
10	Infond Obvezniški – EUR
11	Infond Kratkoročne obveznice – EUR

Na naslednji strani je povzetek pristopov po posameznih skladih, ki so hkrati zavezujoči elementi ESG strategij.

ESG Pristop		ESG Strategija +	ESG Strategija Družbeno odgovorni
Izključitve Sporne dejavnosti	Termalni premog	X	X
	Kontroverzna (sporno) orožja	X	X
	Tobak	X	X
	Zabavna industrija za odrasle	X	X
	Civilno strelno orožje	X	X
	Igralništvo	X	X
	Fosilna goriva		X
	Nekonvecionalna fosilna goriva	X	X
	Arktično vrtanje	X	X
	Hidravlično frakturiranje skrilavcev	X	X
	Vojaška industrija		X
	Alkohol		X
Izključitve Sporno ravnanje	Kršitve načel globalnega dogovora ZN in smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za mednarodna podjetja	X	X
ESG Ocene – podjetja	> 30 Corporate Sustainability Rating	X	X
Dodatne zaveze za uravnotežene in obvezniške sklade			
ESG Ocene – državni izdajatelji	> 50 Sovereign Sustainability Rating	X	X
Ogljični odtis in intenzivnost toplogrednih plinov			
Ogljični odtis			< 20 % od primerljivega indeksa
Intenzivnost toplogrednih plinov			< 20 % od primerljivega indeksa
Delež "trajnostnih naložb"			
Trajnostne naložbe			> 20 %
Delež usklajenih naložb (ki spodbujajo E/S)			
Delež naložb, usklajenih s strategijo		> 70 %	> 80 %
Delež naložb, neusklajenih s strategijo		< 30 %	0 %

10.3 Spremljanje kriterijev trajnostnosti skozi proces upravljanja

Okoljske in socialne značilnosti, ki jih spodbujajo podskladi, se spremljajo skozi skrbne preglede pred prvim nakupom naložb, obdobje skrbne preglede in mesečno v okviru kontrole kriterijev trajnostnosti na ravni portfelja:

- Pred izborom naložbe se opravi skrbni pregled, kjer se preveri, ali posamezna naložba izpolnjuje kriterije, zapisane v tej politiki.
- Enkrat mesečno služba upravljanja tveganj preveri, ali podsklad izpolnjuje kriterije trajnostnosti na ravni portfelja. V primeru odstopanj opozori upravljavca sklada, da odproda naložbe, ki več ne izpolnjujejo kriterijev trajnostnosti.

11 Transparentno poročanje (Razkritja):

Transparentno poročanje predstavlja pomemben del našega pristopa k trajnostnemu investiranju. Transparentno poročamo na ravni entitete in na ravni finančnih produktov v skladu z zahtevami Uredbe SFDR. To se odraža v ustreznih predpogodbenih razkritjih, razkritjih na spletni strani in periodičnih razkritjih.

12 Prehodne in končne določbe

Ta politika začne veljati, ko družba pridobi soglasje Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP) za spremembo pravil upravljanja. Politika tudi vsebinsko nadomešča Metodologijo za doseganje trajnostnih značilnosti za Infond Družbeno Odgovorni z dne 21. 12. 2021. Skrbnik enkrat letno pregleda politiko.

Maribor, 22.2.2024

upava

13 PRILOGA 1: Sporna področja in prag za znatni del prihodkov

13.1 Sporna področja – ESG osnovna (vsi podskladi)

Področje	Dejavnost	Prag za znatni del prihodkov (%)
Kontroverzna orožja (protipehotne mine, kasetno strelivo, kemična in biološka orožja, zažigalno orožje, orožja z osiromašenim uranom in jedrska orožja)	Delovanje na področju kontroverznega orožja: razvoj, proizvodnja, vzdrževanje, uporaba, distribucija, hramba, transport ali trgovina na drobno z kontroverznimi orožji ali ključnimi komponentami	0 %
Kurilni premog	Pridobivanje kurilnega premoga, proizvodnja električne energije iz kurilnega premoga in pretvorba premoga v druga tekoča in plinska goriva	10 %
Tobak	Proizvodnja/prodaja	5 %

13.2 Sporna področja – ESG strategija + (8. člen)

Področje	Dejavnost	Prag za znatni del prihodkov (%)
Fosilna goriva (kurilni premog, nekonvencionalna fosilna goriva – naftni peski in skrilavci, arktično vrtanje in hidravlično frakturiranje skrilavcev)	<p>Nekonvencionalna fosilna goriva: pridobivanje nekonvencionalnih fosilnih goriv – naftni pesek (tar sands) in nafta iz skrilavcev (Shale Oil)</p> <p>Arktično vrtanje: raziskave in pridobivanje fosilnih goriv nad arktičnim krogom</p> <p>Hidravlično frakturiranje skrilavcev: delovanje na tem področju</p>	<p>naftni peski in nafta iz skrilavcev (0 %)</p> <p>arktično vrtanje (0 %)</p> <p>hidravlično frakturiranje (0 %)</p>
Igre na srečo	Proizvodnja in storitve	5 %
Zabavna industrija za odrasle	Proizvodnja, storitve in trgovina na drobno na področju zabavne industrije za odrasle	5 %
Civilno strelno orožje	Proizvodnja/prodaja	5 %

13.3 Sporna področja – Infond Družbeno odgovorni

Področje	Dejavnost	Prag za znatni del prihodkov (%)
Fosilna goriva	Delovanje na področju fosilnih goriv	0 %
Alkohol	Proizvodnja/prodaja	5 %
Vojaška industrija	Proizvodnja/prodaja	5 %

14 PRILOGA 2: Metodologija dobra praksa upravljanja

14.1 Namen

Korporativno upravljanje se nanaša na niz pravil ali načel, ki določajo pravice, odgovornosti in pričakovanja med različnimi deležniki pri upravljanju korporacij. Dobro določen sistem korporativnega upravljanja lahko služi za uravnoteženje ali usklajevanje interesov med deležniki in lahko deluje kot orodje za podporo dolgoročni strategiji podjetja.

Uredba EU o razkritjih, povezanih s trajnostjo, v sektorju finančnih storitev (Uredba SFDR) zahteva, da se finančni produkti, razvrščeni kot produkt člena 8 ali člena 9, ne vlagajo v vrednostne papirje podjetij, ki ne sledijo dobrim praksam korporativnega upravljanja.

V skladu s členom 2 (17) Uredbe SFDR se zahteva, da družbe, v katere se vlaga, spoštujejo prakse dobrega upravljanja zlasti glede dobrih upravljavskih struktur, odnosov z zaposlenimi, plačilom osebja in spoštovanjem davčnih predpisov.

Ta metodologija opisuje, kako Sava Infond določi, ali in kdaj podjetje ne sledi dobrim praksam korporativnega upravljanja. Za namene tega testa je družba določila kriterije, kot so navedeni spodaj.

14.2 Ocena prakse dobrega upravljanja

Ocena, ali ima družba, v katero se vlaga, dobro prakso upravljanja, se presoja na podlagi ocene upravljanja (G – Governance) s strani družbe Moody's ESG Solutions. Ocena upravljanja je del skupne ESG ocene (Corporate Sustainability Rating).

Ocena upravljanja temelji na podlagi ocene naslednjih ESG komponent družb, v katere se vlaga:

Ocena korporativnega upravljanja (Corporate Governance):

- upravni odbor (Board of Directors)
- revizija in notranje kontrole (Audit & internal controls)
- pravice lastnikov (Shareholders)
- nagrajevanje vodstva (Executive remuneration)

Tri komponente znotraj domene Obnašanje podjetij (Business Behaviour) v smislu poslovne etike:

- preprečevanje korupcije (Corruption)
- preprečevanje protikonkurenčnih praks (Anti-competitive practices):
- odgovorno lobiranje (Responsible lobbying)

Skupna ocena upravljanja predstavlja tehtano povprečje ocen posameznih komponent in se giblje med 0 in 100. Višja, kot je ocena, boljše je ocenjeno podjetje. Ocene gredo od podjetij, ki imajo zelo slabo prakso upravljanja (ocena pod 29), do podjetij, ki imajo zelo dobro prakso upravljanja (ocena nad 60).

Ocena, da ima družba, v katero se vlaga, dobro prakso upravljanja, mora znašati vsaj 30.

14.3 Opis posameznih komponent ocene upravljanja

- **Upravni odbor (Board of Directors):** Ocenjevanje upravnega odbora se izvaja s poudarkom na številnih ključnih merilih, ki odražajo trajnostno in odgovorno upravljanje podjetja. Oceno upravnega odbora se izvaja iz naslednjih vidikov:
 - neodvisnost in obstoj nominacijskega odbora,
 - neodvisnost predsednika upravnega odbora,
 - odgovornost za trajnostni razvoj,
 - delež neodvisnih članov upravnega odbora,
 - raznolikost upravnega odbora (veščine, izkušnje in ozadja članov upravnega odbora podjetja),
 - usposobljenost in strokovnost,
 - redna izvolitev članov upravnega odbora,
 - evalvacija delovanja in uspešnosti upravnega odbora.

- **Revizija in notranje kontrole (Audit & internal controls):** Ocena se osredotoča na pregled in oceno, kako dobro podjetje izvaja notranje kontrole in revizije v zvezi s svojimi trajnostnimi praksami in odgovornostjo do okolja, družbe in dobrega upravljanja. Ta ocena je ključna za oceno, ali podjetje učinkovito upravlja in poroča o svojih ESG dejavnostih ter izpolnjuje svoje obveznosti do deležnikov. Ocena temelji predvsem na naslednjih merilih:
 - obstoj in neodvisnost revizijskega odbora,
 - večine in ozadja članov revizijskega odbora,
 - operativna in tveganja družbene odgovornosti, ki jih zajemajo notranje kontrole,
 - vloga revizijskega odbora pri nadzoru notranjih in zunanjih kontrol,
 - upravljanje tveganj s področja korporativne družbene odgovornosti,
 - neodvisnost zunanjih revizorjev podjetja,
 - vključevanje vprašanj korporativne družbene odgovornosti v poročanje podjetja.

- **Pravice lastnikov (Shareholders):** Osredotočajo se na preučevanje, kako podjetje spoštuje in ščiti pravice svojih delničarjev na način, ki je skladen z načeli trajnosti in družbene odgovornosti. Ta ocena ocenjuje, ali podjetje zagotavlja transparentnost, enakost, odgovornost in udeležbo delničarjev na način, ki podpira trajnostne in etične prakse. Ocene pravic delničarjev vključujejo naslednje vidike:
 - neobstoječnost omejitev glasovalnih pravic,
 - neobstoječnost proti-prevzemnih načinov,
 - zaščite pri transakcijah s pomembnimi delničarji,
 - možnost dodajanja točk na dnevni red skupščine delničarjev in sklic izredne skupščine delničarjev,
 - dostop do glasovanja na splošnih skupščinah,
 - možnost glasovanja o pomembnih vprašanjih v ločenih odločbah na skupščinah,
 - predstavitev strategije družbene odgovornosti delničarjem in investitorjem.

- **Nagrajevanje vodstva (Executive remuneration):** Ocena nagrajevanja vodstva se osredotoča na preučevanje sistema nagrajevanja in kompenzacije vodstvenih kadrov v podjetju, pri čemer se upoštevajo načela trajnosti in družbene odgovornosti. Ta ocena prepoznava, ali je nagrajevanje vodstva zasnovano tako, da spodbuja in nagrajuje odgovorno ravnanje, trajnostne prakse in družbeno odgovornost. Ključni elementi ocene vključujejo:
 - obstoj in neodvisnost odbora za nagrajevanje,
 - razkritje individualnega nagrajevanja višjih izvršnih uslužbencev,
 - povezavo med kratkoročnimi načrti spodbud in uspešnostjo podjetja,

- povezavo med glavnim dolgoročnim načrtom spodbud in uspešnostjo podjetja,
 - povezavo med variabilnim nagrajevanjem in uspešnostjo podjetja na področju družbene odgovornosti,
 - razvoj razmerja med plačo izvršnega direktorja in plačo zaposlenih.
- **Preprečevanje korupcije (Corruption):** Postopek preučevanja in ocenjevanja, kako dobro podjetje upravlja s tveganji korupcije ter kako aktivno in učinkovito se bori proti koruptivnim praksam. Ta ocena je pomembna zaradi več razlogov, vključno z zagotavljanjem zakonitosti in etike v poslovanju ter zmanjšanjem tveganj za škodo za podjetje. Ocena korupcije v podjetjih vključuje naslednje vidike:
- jasnost zaveze podjetij v boju proti korupciji,
 - zavezo za preprečevanje korupcije na naslednjih področjih: dajanje/prejemanje podkupnin, omejevanje enostavnih plačil, darila, izsiljevanje, prevara, zloraba pooblastil, pranje denarja, konflikti interesov, nezakonito financiranje političnih strank,
 - odgovornost znotraj organizacije za preprečevanje korupcije,
 - izobraževanje zaposlenih na področju korupcije,
 - notranje kontrole na področju preprečevanja korupcije,
 - poročanje.
- **Preprečevanje protikonkurenčnih praks (Anti-competitive practices):** Ocena se nanaša na ukrepe in politike, ki so namenjeni omejevanju in preprečevanju dejanj, ki bi lahko zavirala konkurenco na trgu. To vključuje različne prakse, ki bi lahko ovirale svobodno in pošteno konkurenco med podjetji, kar lahko vodi v zmanjšanje učinkovitosti trga, omejevanje izbire potrošnikov ter povečanje cen in omejevanje inovacij. Vključuje naslednje vidike:
- jasnost zaveze podjetij v preprečevanju protikonkurenčnih praks,
 - zavezo za preprečevanju protikonkurenčnih praks na naslednjih področjih: delitev trga, zloraba prevladujočega položaja, dumping, industrijsko vohunstvo, določanje cen,
 - odgovornost znotraj organizacije za preprečevanju protikonkurenčnih praks,
 - izobraževanje zaposlenih na področju preprečevanja protikonkurenčnih praks,
 - notranje kontrole na področju preprečevanja protikonkurenčnih praks,
 - poročanje.
- **Odgovorno lobiranje (Responsible lobbying):** Nanaša se na stopnjo jasnosti, poštenosti ter etične in zakonite vidike načrtovanja in izvajanja strategij za vplivanje na odločitve in ravnanja drugih posameznikov ali organizacij. To vključuje razkrivanje motivov, ciljev in metod, ki se uporabljajo pri poskusu vplivanja, pri čemer je poudarek na ohranjanju etičnih in zakonitih standardov.
- Vidnost zaveze podjetij do odgovornega lobiranja in področja zaveze.
 - Odgovornost znotraj organizacije za odgovorno lobiranje.
 - Odgovornost znotraj organizacije za odgovorno lobiranje.
 - Izobraževanje zaposlenih na področju odgovornega lobiranja.
 - Notranje kontrole na področju odgovornega lobiranja.
 - Poročanje.